

LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS (KPP) PRIEMONĖ „AGRARINĖ APLINKOSAUGA IR KLIMATAS“ — 13 GALIMYBIŲ PRISIDĖTI PRIE APLINKOS TAUSOJIMO

Dabar išbandyti agrarinę aplinkosaugą – itin palankus metas! Siekiant geresnių agrarinės aplinkosaugos rezultatų, ūkininkai, gaunantys paramą pagal Kaimo plėtros programos priemonę „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ nuo šių metų naujus įsipareigojimus prisiims 3 metų laikotarpiui. Anksčiau įsipareigojimai buvo ilgalaikiai – 5, 6 ar 7 metams. Taigi yra puiki galimybė pasirinkti ir išbandyti konkrečią priemonę trumpesniu laikotarpiu.

VEIKLOS

PARAMA EUR/HA

Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius	101
Specifinių pievų tvarkymas	69
Ekstensyvus šlapynių tvarkymas	208
Nykstančios meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose	291
Nykstančios meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas šlapynėse	160
Medingųjų augalų arba daugiamečių žolių juostos ar laukai ariamojoje žemėje:	
- medingųjų augalų juostos ar laukai ariamojoje žemėje	97
- daugiamečių žolių juostos ar laukai ariamojoje žemėje	65
Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamojoje žemėje	221
Melioracijos griovių šlaitų priežiūra:	
- išvežant nušienautą žolę	155
- nušienautą susmulkintą žolę paskleidžiant ant melioracijos griovio šlaito	141
Rizikos vandens telkinių būklės gerinimas	232
Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema:	
- daržovėms ir bulvėms	318
- vaisiams ir uogoms	336
„Dirvožemio apsauga“ už ankštinių augalų arba daugiamečių žolių auginimą	45
Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje	134
Ražienų laukai per žiemą	99

KODĖL AGRARINĖ APLINKOSAUGA TOKIA SVARBI?

Intensyvėjantis, monokultūrinius laukus vis plečiantis žemės ūkis prisideda prie agrarinio kraštovaizdžio, pievų ir čia gyvenančių augalų ir gyvūnų rūšių nykimo. Per pastaruosius 30 m. paukščių ir pievų drugių populiacijos sumažėjo daugiau nei trečdaliu. Išnykimo grėsmę patiria dešimtadalis Europos bičių rūšių. Tačiau žemės ūkis, būdamas vienu didžiausių teršėjų, kartu yra ir bioįvairovės bei įprasto kraštovaizdžio išlikimo sąlyga.

Kadangi žemės ūkis tūkstantmečiais buvo vyraujanti žmonių veikla, Europoje ir Lietuvoje susiformavo daug pusiau natūralių gamtinių buveinių, kurios yra visiškai priklausomos nuo tolimesnės žmogaus veiklos. Tai gyvūnų ir augalų rūšių įvairovė pasižyminčios pievos, medžiais apaugusios ganyklos. Net pelkių, kuriose šimtmečiais buvo ganomi gyvuliai, būklė labai priklauso nuo šios veiklos tęstinumo. Todėl būtent ūkininkų vaidmuo yra esminis saugant agrarinio kraštovaizdžio biologinę įvairovę.

Visos agrarinės aplinkosaugos priemonės vienaip ar kitaip prisideda prie gamtos tausojimo. Vienos padeda išsaugoti perinčius paukščių jauniklius, kitos saugo dirvožemį nuo erozijos, trečios – vandens telkinius nuo taršos, ketvirtos – skaido biologinės įvairovės dykynėmis virtusius didelius monokultūrinius laukus.

Pavyzdžiui, ariamojoje žemėje užsėtos daugiamečių žolių juostos tampa ne tik oaze agrarinio kraštovaizdžio paukščiams, bet ir padeda prasimaitinti bitėms, kurioms dideli monokultūrų laukai yra pražūtingi. O ekstensyvus gyvulių ganymas padeda palaikyti tradicinį kraštovaizdį ir gausėti prie tokio ganymo būdo per ilgus šimtmečius prisitaikiusiems vertingiems pievų augalams ir jų bendrijoms.

Visais atvejais saugomos ne tik pavienės rūšys, bet ir jų namai, jų gyvenamoji aplinka ir taip sukuriamos palankios sąlygos daugybei kaimyninių rūšių. Juk rūšys nyksta ne po vieną! Išsaugotos gamtinės buveinės mums svarbios ne tik dėl jose tarpstančių rūšių, bet ir dėl kitų mums labai naudingų ekosisteminių paslaugų. Pavyzdžiui, pievos ir šlapynės padeda reguliuoti potvynius, atiduoda drėgmę esant sausrui, natūraliai valo vandenį, kaupia anglies dioksido dujas, švarina orą ir atlieka daug kitų funkcijų.

KAS GALI KREIPTIS PARAMOS?

Fiziniai ir juridiniai asmenys, deklaruojantys žemės ūkio naudmenas bei pasėlius ir atitinkantys priemonės įgyvendinimo taisyklėse nurodytus tinkamumo kriterijus bei įgyvendinantys įsipareigojimus.

SPECIALIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL ATSKIRAS VEIKLAS

EKSTENSYVUS PIEVŲ TVARKYMAS GANANT GYVULIUS

- deklaruoti natūralias ir pusiau natūralias pievas, kurios daugiau nei 5 metus nebuvo persėtos kultūrinėmis daugiametėmis žolėmis
- nearti pievų ir jų nepersėti kultūrinėmis žolėmis
- neįrengti naujų дренаžo, laistymo ir drėkinimo sistemų
- pievose nenaudoti augalų apsaugos produktų, mineralinių ir organinių trąšų (išskyrus gyvulių ganyką)
- laikyti gyvulius ir vidutiniškai ganiavos laikotarpiu ganyti ne mažesniu kaip 0,3 SG / ha ir ne didesniu kaip 1 SG / ha intensyvumu įsipareigotame pagal veiklą plote ir laukuose
- **nenuganytos žolės likučius nušienauti ir išvežti iki spalio 30 d.**
- **gyvulių ganyimo laikotarpis - nuo gegužės 1 d. iki spalio 30 d.**

Kai pareiškėjų arba jų valdos partnerio ar valdoje registruoto šeimos nario nuo praėjusių metų rugpjūčio 1 d. iki einamųjų metų liepos 31 d. laikytų žolėdžių ūkinių gyvūnų metinis vidurkis sudarė 0,3–1 SG hektarui, ir lauke yra aiškių ganyimo požymių (ekskrementų liekanos, išguldyta ir (arba) nuėsta žolė ar kiti požymiai), šių plotų nebūtina papildomai šienauti, o po ganyimo lauke likusi nenuėsta žolė nebus laikoma neatitikimu reikalavimams.

Nušienautos ir nenuganytos žolės likučių smulkinimas ir paskleidimas – draudžiamas, išskyrus žolės likučius ganytuose plotuose, kai žolėdžių ūkinių gyvūnų metinis vidurkis sudarė 0,5–1 SG (vertinamas visų deklaruojamų pievų plotų ir laikytų žolėdžių ūkinių gyvūnų (galvijų, arklių, avių, ožkų) santykis).

SPECIFINIŲ PIEVŲ TVARKYMAS

- vykdyti veiklą tik Aplinkos ministerijos ar jos įgaliotos institucijos nustatytuose Europos Bendrijos svarbos natūralių ir saugomų rūšių buveinių plotuose
- nearti pievų ir jų nepersėti kultūrinėmis žolėmis
- neįrengti naujų drenažo ar laistymo ir drėkinimo sistemų
- nenaudoti augalų apsaugos produktų, netręšti mineralinėmis ir organinėmis trąšomis (išskyrus gyvulių ganymą), neskleisti nuotekų dumblo
- pasirinkti pievų sutvarkymo būdą, kai ganomi gyvuliai:
 - laikyti gyvulius ir vidutiniškai ganiavos laikotarpiu juos ganyti ne didesniu kaip 1 SG / ha intensyvumu pagal veiklą deklaruotame plote
 - **gyvulių ganymo laikotarpis – nuo gegužės 1 d. iki spalio 30 d.**
 - privaloma nenuganytos žolės likučius nušienauti iki spalio 15 d.
- pasirinkti pievų sutvarkymo būdą, kai šienaujama žolė:
 - **šienauti pradėti ne anksčiau kaip liepos 15 d.**
 - nušienautą žolę – išvežti, o paskleisti ir smulkinti – draudžiama

EKSTENSIVUS ŠLAPYNIŲ TVARKYMAS

- vykdyti veiklą tik Aplinkos ministerijos ar jos įgaliotos institucijos nustatytuose šlapynių plotuose (informacija apie šiuos plotus skelbiama PPIS)
- neįrengti naujų drenažo ar laistymo ir drėkinimo sistemų
- nenaudoti mineralinių ir organinių trąšų (išskyrus gyvulių ganyimą), augalų apsaugos produktų
- nearti šlapynių ir jų nepersėti kultūrinėmis žolėmis
- kasmet šienauti arba ganyti jose gyvulius, laikantis šių reikalavimų (pareiškėjas gali laisvai nuspręsti, ar ganyti, ar šienauti):
 - **šienauti pradėti ne anksčiau kaip liepos 15 d.**
 - ganyti gyvulius ganiavos laikotarpiu ne didesniu kaip 1 SG / ha intensyvumu pagal veiklą deklaruotame plote
 - **gyvulių ganymo laikotarpis - nuo gegužės 1 d. iki spalio 30 d.**
 - **nenuganytos žolės likučius nušienauti ir pašalinti iki kitų metų kovo 1 d.**

Kai pareiškėjų arba jų valdos partnerio ar valdoje registruoto šeimos nario nuo praėjusių metų rugpjūčio 1 d. iki einamųjų metų liepos 31 d. laikytų žolėdžių ūkinių gyvūnų metinis vidurkis sudarė mažiau negu 0,3 SG hektarui, nenuganytos žolės likučius būtina nušienauti ir pašalinti nušienautą žolę bei nenuganytos arba nušienautos žolės likučius iki kitų metų kovo 1 d.

Tais atvejais, kai žolėdžių ūkinių gyvūnų metinis vidurkis sudarė 0,3–1 SG hektarui, ir lauke yra aiškių ganymo požymių (ekskrementų liekanos, išguldyta ir (arba) nuėsta žolė ar kiti požymiai), šių plotų nebūtina papildomai šienauti, o po ganymo lauke likusi nenuėsta žolė nebus laikoma neatitikimu reikalavimams.

Nušienautos ir nenuganytos žolės likučių smulkinimas ir paskleidimas draudžiamas, išskyrus žolės likučius ganytuose plotuose, kai žolėdžių ūkinių gyvūnų metinis vidurkis sudarė 0,5–1 SG (vertinamas visų deklaruojamų pievų plotų ir laikytų žolėdžių ūkinių gyvūnų (galvijų, arklių, avių, ožkų) santykis).

NYKSTANČIO PAUKŠČIO MELDINĖS NENDRINUKĖS BUVEINIŲ SAUGOJIMAS NATŪRALIOSE IR PUSIAU NATŪRALIOSE PIEVOSE

- vykdyti veiklą pievose, kuriose nustatyta meldinių nendrinukių buveinių
- neįrengti naujų drenažo ar laistymo ir drėkinimo sistemų
- nenaudoti augalų apsaugos produktų, mineralinių ir organinių (išskyrus gyvulių ganymą) trąšų, kalkinimo priemonių
- **nuo einamųjų metų birželio 15 d. iki liepos 1 d. paramos paraiškų priėmimo vietoje ar prisijungus elektroniniu būdu susipažinti su PPIS atnaujintais duomenimis, atsižvelgiant į Aplinkos ministerijos ar jos įgaliotos institucijos pateiktą informaciją dėl meldinių nendrinukių nustatymo fakto pagal veiklą deklaruotuose plotuose. Remiantis šiais duomenimis, deklaruotus plotus tvarkyti taip:**

- Aplinkos ministerijai ar jos įgaliotai institucijai neradus meldinių nendrinukių buveinėse perinčių paukščių (veisimosi elgesį demonstruojančių patinų), pusę pagal šią veiklą deklaruoto ploto (50 proc.) pradėti šienauti ne anksčiau kaip liepos 1 d., žolę nupjauti iki liepos 30 d., o radus – ne anksčiau kaip rugpjūčio 15 d.

- nuo rugpjūčio 1 d. nušienauti visą likusį pagal šią veiklą deklaruotą plotą (50 proc.) ir nušienautą žolę išvežti iš lauko iki spalio 1 d. (išskirtiniais atvejais dėl aukšto gruntinio vandens (kai negali įvažiuoti žolei išvežti reikalinga technika) lygio iki spalio 1 d. nušienauta žolė turi būti sukrauta į krūvas ir išvežta iš lauko iki kitų metų kovo 1 d.).

Kai pareiškėjų arba jų valdos partnerio ar valdoje registruoto šeimos nario nuo praėjusių metų rugpjūčio 1 d. iki einamųjų metų liepos 31 d. laikytų žolėdžių ūkinių gyvūnų metinis vidurkis sudarė mažiau negu 0,3 SG hektarui, nenuganytos žolės likučius būtina nušienauti ir pašalinti nušienautą žolę bei nenuganytos arba nušienautos žolės likučius iki kitų metų kovo 1 d.

Tais atvejais, kai žolėdžių ūkinių gyvūnų metinis vidurkis sudarė 0,3–1 SG hektarui, ir lauke yra aiškių ganyimo požymių (ekskrementų liekanos, išguldyta ir (arba) nuėsta žolė ar kiti požymiai), šių plotų nebūtina papildomai šienauti, o po ganyimo lauke likusi nenuėsta žolė nebus laikoma neatitikimu reikalavimams.

Nušienautos ir nenuganytos žolės likučių smulkinimas ir paskleidimas draudžiamas, išskyrus žolės likučius ganytuose plotuose, kai žolėdžių ūkinių gyvūnų metinis vidurkis sudarė 0,5–1 SG (vertinamas visų deklaruojamų pievų plotų ir laikytų žolėdžių ūkinių gyvūnų (galvijų, arklių, avių, ožkų) santykis).

- ekstensyviai ganyti tik nušienautose teritorijose (ganyti tik nerišant gyvulių)
- ganyti gyvulius ganiavos laikotarpiu ne didesniu kaip 1 SG / ha intensyvumu įsipareigotame pagal veiklą plote

- **ganyti baigti iki spalio 15 d.**

NYKSTANČIO PAUKŠČIO MELDINĖS NENDRINUKĖS BUVEINIŲ SAUGOJIMAS ŠLAPYNĖSE

- vykdyti veiklą šlapynėse, kuriose nustatytos meldinių nendrinukių buveinių (informacija apie šiuos plotus skelbiama PPIS)
 - neįrengti naujų drenažo sistemų
 - nenaudoti augalų apsaugos produktų, mineralinių ir organinių (išskyrus gyvulių ganymą) trąšų, kalkinimo priemonių
 - šienauti 50 proc. pagal šią veiklą deklaruoto ploto kiekvienais metais (per 2 metus nušienaujant visą plotą)
 - pradėti šienauti ne anksčiau kaip rugpjūčio 1 d.
 - sutvarkyti nupjautą žolę (pvz., sugrėbti, surulonuoti, sudėti į krūvas ar kt. būdais) iki spalio 1 d. bei išvežti iki kitų metų kovo 1 d.;
 - nepaskleisti nušienautos ar susmulkintos žolės
- laikytis ganymo reikalavimų (jei ganoma):
 - laikyti gyvulius ir vidutiniškai ganiavos laikotarpiu ganyti ne mažesniu kaip 0,3 SG / ha ir ne didesniu kaip 1 SG / ha intensyvumu išipareigotame pagal veiklą plote
 - ganyti galima visame pagal veiklą deklaruotame plote

- ganyti baigti iki spalio 15 d.

MEDINGŲJŲ AUGALŲ ARBA DAUGIAMEČIŲ ŽOLIŲ JUOSTOS AR LAUKAI ARIAMOJE ŽEMĖJE

:Pagal veiklos sritį „Medingųjų augalų juostos ar laukai ariamojoje žemėje“

- pasėti medingųjų augalų mišinį ariamojoje žemėje, susidedantį iš ne mažiau kaip 3 rūšių medingųjų augalų (pagal nurodytą medingųjų augalų sąrašą). Apsėti mišiniu laukai turi būti arba kaip atskiri laukai, arba ne siauresnės kaip 6 m pločio juostos. Nei vienas iš medingųjų augalų, vertinant vizualiai, tuose laukuose ir (arba) juostose negali sudaryti daugiau kaip 70 proc. mišinio
- nenaudoti augalų apsaugos produktų, mineralinių ir organinių trąšų
- birželio 1–30 d. nupjauti pusę ploto
- rugsėjo 1–30 d. nupjauti visą likusį plotą
- išvežti nupjautą žolę iki rugsėjo 30 d. Nušienautą žolę paskleisti ir smulkinti – draudžiama.

Pagal veiklos sritį „Daugiamečių žolių juostos ar laukai ariamojoje žemėje“

- pirmaisiais metais iki liepos 1 d. ariamojoje žemėje pasėti daugiametės žolės (pagal nurodytą daugiametės žolių sąrašą)
- nenaudoti augalų apsaugos produktų, mineralinių ir organinių trąšų
- antraisiais ir paskesniais metais po daugiametės žolių pasėjimo šienauti pradėti ne anksčiau kaip liepos 15 d.
- visą nupjautą žolę iš lauko išvežti iki rugsėjo 30 d. Nušienautą žolę paskleisti ir smulkinti – draudžiama.

VANDENS TELKINIŲ APSAUGA NUO TARŠOS IR DIRVOS EROZIJOS ARIAMOJOJE ŽEMĖJE

- pirmaisiais išsipareigojimų metais iki liepos 1 d. ariamąją žemę, esančią šalia paviršinio vandens telkinio apsaugos juostos, privalomos pagal LR teisės aktus, apsėti daugiametėmis žolėmis. Praplėstos apsaugos juostos plotis gali būti nuo 5 iki 10 metrų
- nearti, nenaudoti augalų apsaugos produktų, organinių (išskyrus tuos atvejus, kai ganomi gyvuliai) ir mineralinių trąšų
- kartą per metus nušienauti ar nuganyti iki privalomos pagal teisės aktus pakrantės apsaugos juostos (pareiškėjas gali laisvai nuspręsti, ar ganyti, ar šienauti):
 - šienauti pradėti ne anksčiau kaip liepos 1 d. ir baigti ne vėliau kaip rugsėjo 30 d.
 - **nušienautą žolę pašalinti iki rugsėjo 30 d. Nušienautą žolę paskleisti ir smulkinti draudžiama.**
 - gyvulių ganymo laikotarpis - nuo gegužės 1 d. iki spalio 30 d.
 - laikyti gyvulius ir vidutiniškai ganiavos laikotarpiu ganyti ne mažesniu kaip 0,3 SG / ha ir ne didesniu kaip 1 SG / ha intensyvumu išsipareigotame pagal veiklą plote

Kai pareiškėjų arba jų valdos partnerio ar valdoje registruoto šeimos nario nuo praėjusių metų rugpjūčio 1 d. iki einamųjų metų liepos 31 d. laikytų žolėdžių ūkinių gyvūnų metinis vidurkis sudarė mažiau negu 0,3 SG hektarui, nenuganytos žolės likučius būtina nušienauti ir pašalinti nušienautą žolę bei nenuganytos arba nušienautos žolės likučius iki kitų metų kovo 1 d.

Tais atvejais, kai žolėdžių ūkinių gyvūnų metinis vidurkis sudarė 0,3–1 SG hektarui, ir lauke yra aiškių ganymo požymių (ekskrementų liekanos, išguldyta ir (arba) nuėsta žolė ar kiti požymiai), šių plotų nebūtina papildomai šienauti, o po ganymo lauke likusi nenuėsta žolė nebus laikoma neatitikimu reikalavimams.

Nušienautos ir nenuganytos žolės likučių smulkinimas ir paskleidimas draudžiamas, išskyrus žolės likučius ganytuose plotuose, kai žolėdžių ūkinių gyvūnų metinis vidurkis sudarė 0,5–1 SG (vertinamas visų deklaruojamų pievų plotų ir laikytų žolėdžių ūkinių gyvūnų (galvijų, arklių,

MELIORACIJOS GRIOVIO ŠLAITŲ PRIEŽIŪRA

- nesuarti melioracijos griovio šlaito ir 1 metro pločio apsauginės juostos
- nenaudoti organinių ir mineralinių trąšų, augalų apsaugos produktų melioracijos griovio šlaite ir 1 metro pločio apsauginėje juostoje
- pasirinkti melioracijos griovių šlaitų priežiūros būdą nušienautą žolę išvežti arba susmulkinti ir paskleisti ant melioracijos griovio šlaito:

kai nušienauta žolė išvežama:

- melioracijos griovio šlaitą ir 1 metro pločio apsauginę juostą nušienauti kartą per metus (pradėti šienavimą ne anksčiau kaip rugpjūčio 1 d. ir baigti iki rugsėjo 30 d.) ir nušienautą (nesusmulkintą arba susmulkintą) žolę išvežti
- pašalinti krūmus ir jų ataugas, augančias melioracijos griovių šlaituose ir 1 metro pločio apsauginėje juostoje, iki rugsėjo 30 d.
- išvežti nušienautą žolę, iškirstus krūmus ir jų ataugas iki rugsėjo 30 d.

kai nušienauta žolė yra susmulkinama ir paskleidžiama ant melioracijos griovio šlaito:

- melioracijos griovio šlaitą ir 1 metro pločio apsauginę juostą nušienauti kartą per metus (pradėti šienavimą ne anksčiau kaip rugpjūčio 1 d. ir baigti iki rugsėjo 30 d.)
- nušienautą žolę susmulkinti ne anksčiau kaip rugpjūčio 1 d. ir ne vėliau kaip iki rugsėjo 30 d. išvežti
- pašalinti krūmus ir jų ataugas, augančias melioracijos griovių šlaituose ir 1 metro pločio apsauginėje juostoje, iki rugsėjo 30 d.

„RIZIKOS“ VANDENS TELKINIŲ BŪKLĖS GERINIMAS

- pirmaisiais veiklos įgyvendinimo metais iki liepos 1 d. ariamojoje žemėje įsėti daugiametės žolės
- įveistoje daugiametėje ganykloje (pievoje) nenaudoti augalų apsaugos produktų ir mineralinių trąšų (organinės trąšos galima skleisti antraisiais ir vėlesniais metais ne vėliau kaip iki spalio 10 d.)
- **antraisiais ir paskesniais metais po išėjimo pirmąją žolę nupjauti ir išvežti iki rugpjūčio 1 d., antrąją žolės pjovimą pradėti ne anksčiau kaip rugpjūčio 15 d., šienavimą baigti ir žolę išvežti ne vėliau kaip rugsėjo 30 d.**
- jei ganykloje arba pieva paverstame lauke bus ganomi gyvuliai, ganyti ganiavos laikotarpiu ne didesniu kaip 1 SG / ha intensyvumu išipareigotame pagal veiklą plote
- **gyvulių ganymo laikotarpis – nuo gegužės 1 d. iki spalio 30 d.**
- **nenuganytos žolės likučius nušienauti ir išvežti iki spalio 30 d.**

Kai pareiškėjų arba jų valdos partnerio ar valdoje registruoto šeimos nario nuo praėjusių metų rugpjūčio 1 d. iki einamųjų metų liepos 31 d. laikytų žolėdžių ūkinių gyvūnų metinis vidurkis sudarė mažiau negu 0,3 SG hektarui, nenuganytos žolės likučius būtina nušienauti ir pašalinti nušienautą žolę bei nenuganytos arba nušienautos žolės likučius iki kitų metų kovo 1 d.

Tais atvejais, kai žolėdžių ūkinių gyvūnų metinis vidurkis sudarė 0,3–1 SG hektarui, ir lauke yra aiškių ganymo požymių (ekskrementų liekanos, išguldyta ir (arba) nuėsta žolė ar kiti požymiai), šių plotų nebūtina papildomai šienauti, o po ganymo lauke likusi nenuėsta žolė nebus laikoma neatitikimu reikalavimams. Nušienautos ir nenuganytos žolės likučių smulkinimas ir paskleidimas – draudžiamas, išskyrus žolės likučius ganytuose plotuose, kai žolėdžių ūkinių gyvūnų metinis vidurkis sudarė 0,5–1 SG (vertinamas visų deklaruojamų pievų plotų ir laikytų žolėdžių ūkinių gyvūnų (galvių, arklių, avių, ožkų) santykis).

TAUSOJANTI APLINKĄ VAISIŲ IR DARŽOVIŲ AUGINIMO SISTEMA

- prisiimtų įsipareigojimų laikotarpiu, siekiant veiklai įgyvendinti reikalingų žinių ir gebėjimų, naudotis individualiomis, specializuotų konsultantų teikiamomis konsultavimo paslaugomis
- turėti nepriklausomos sertifikavimo įstaigos VŠĮ „Ekoagros“ išduotą sertifikatą, liudijantį, kad pareiškėjo auginami vaisiai, uogos ir (arba) daržovės sertifikuotos pagal Nacionalinės maisto kokybės sistemos reikalavimus

DIRVOŽEMIO APSAUGA

- auginti ankštinius augalus ir (arba) jų mišinį ir (arba) įsėti daugiamečių žolių įsėlį
- nenaudoti augalų apsaugos produktų, mineralinių trąšų einamaisiais metais tuose pagal veiklą deklaruotuose plotuose, kuriuose auginami pasėti ankštiniai augalai ir (arba) jų mišiniai ir (arba) įsėtos daugiametės žolės

kai auginami ankštiniai augalai ir (arba) jų mišinys:

- ankštiniais augalais ir (arba) jų mišiniu užsėtas plotas kiekvienais metais turi sudaryti ne mažiau kaip 20 proc. paramos paraiškoje deklaruoto tiesioginėms išmokoms gauti ariamosios žemės ploto, „Rizikos“ vandens telkinių teritorijoje - ne mažiau kaip 30 proc.
- pasėtus ankštinius augalus ir (arba) jų mišinį deklaruoti pasėjimo metais
- **ankštinius augalus ir (arba) jų mišinį arba jų ražienas suarti pasėjimo metais nuo rugpjūčio 15 d. iki spalio 1 d.**

kai įsėjamas daugiamečių žolių įsėlis:

- įsėti daugiamečių žolių įsėlį ne mažesniame kaip 20 proc. nuo paramos paraiškoje deklaruoto tiesioginėms išmokoms gauti ariamosios žemės ploto ir išlaikyti 2 metus tame pačiame lauke nuo pasėjimo metų, „Rizikos“ vandens telkinių teritorijoje - ne mažiau kaip 30 proc.
- pasėtas daugiameses žoles deklaruoti pasėjimo metais
- **antraisiais metais daugiameses žoles, jų nenušienavus, suarti nuo rugpjūčio 15 d. iki spalio 1 d.**

TARPINIŲ PASĖLIŲ AUGINIMAS ARIAMOJOJE ŽEMĖJE

- mažiausias plotas už kurį mokamos kompensacinės išmokos – 1 ha
- įsipareigoti pagal veiklą plotai kasmet gali būti vykdomi skirtinguose laukuose (t. y. skirtinguose nurodytų kontrolinių žemės sklypų laukuose), tačiau privaloma išlaikyti tokį pat pagal atitinkamos veiklos reikalavimus tvarkomą naudmenų plotą
- po pagrindinio derliaus nuėmimo tarpinius pasėlius rekomenduojama pasėti per savaitę, bet ne vėliau kaip iki rugsėjo 15 d.
- išlaikyti tarpinius pasėlius ant dirvos paviršiaus iki kovo 1 d.
- įterpti tarpinius augalus į dirvą prieš pagrindinės kultūros sėją
- neganyti gyvulių, neruošti pašaro, nešienauti ir nesmulkinti tarpinių pasėlių auginimo laikotarpiu pagal veiklą deklaruotuose plotuose, išskyrus tarpinių pasėlių augalų suvolavimą
- nenaudoti augalų apsaugos produktų, mineralinių trąšų ir sрутų tarpinių pasėlių auginimo laikotarpiu pagal veiklą deklaruotuose plotuose

RAŽIENŲ LAUKAI PER ŽIEMĄ

- mažiausias plotas už kurį mokamos kompensacinės išmokos – 1 ha
- įsipareigoti pagal veiklą plotai kasmet gali būti vykdomi skirtinguose laukuose (t. y. skirtinguose nurodytų kontrolinių žemės sklypų laukuose), tačiau privaloma išlaikyti tokį pat pagal atitinkamos veiklos reikalavimus tvarkomą naudmenų plotą
- veiklą vykdyti ne didesniame kaip 30 proc. ražienų laukams tinkamų augalų rūšių plote. Didžiausias neapartas ražienų plotas, už kurį skiriama parama dalyvaujant veikloje, – ne didesnis kaip 50 ha. Pareiškėjams, kurie tiesioginėms išmokoms gauti deklaruoja iki 10 ha žemės ūkio naudmenų, ražienų plotas, už kurį skiriama parama dalyvaujant veikloje, plotas neribojamas
- nupjovus javus, neaparti laukų iki kitų metų kovo 1 d.
- iki ražienas apleičiant, nenaudoti įsipareigotame plote augalų apsaugos produktų, organinių ir mineralinių trąšų ir sрутų po derliaus nuėmimo
- nekalkinti ir neskusti ražienų
- nuėmus derlių, sutvarkyti įsipareigotame plote šiaudus, surišti juos į ryšulius (ritinius) ir išvežti iš lauko arba susmulkinti ir paskleisti juos dirvos paviršiuje
- ražienų laukuose sužėlusių augalų šienavimas ir (arba) smulkinimas draudžiamas

DAUGIAU INFORMACIJOS WWW.ZUM.LRV.LT, WWW.NMA.LT

Išsami informacija apie tinkamumo kriterijus, išsipareigojimus bei reikalavimai pagal atitinkamas veiklas išdėstyti Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ įgyvendinimo taisyklėse, patvirtintose LR žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-254.

Nuotraukos: Žymanto Morkvėno; Pexels; Wikimedia Commons